

Dostępne
UCZELNIE

RAPORT

o stanie zapewniania jakości informacji o
studiach przez **Uczelnie Wyższe**.

Fundacja na rzecz Nauki i Zdrowia „Manuskrypt”,
Kraków, 2023 r.

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Zrealizowano w ramach zadania publicznego współfinansowanego ze środków
Ministerstwa Edukacji i Nauki otrzymanych w 2023 r. w ramach konkursu
„Organizowanie i animowanie działań na rzecz środowiska akademickiego”

Szanowni Państwo

Szanowni Państwo

W dzisiejszym dynamicznym środowisku edukacyjnym, dostęp do rzetelnych i kompleksowych informacji na temat oferty edukacyjnej jest kluczowym czynnikiem w procesie podejmowania decyzji przez przyszłych studentów. W Polsce, jak i na całym świecie, rośnie zapotrzebowanie na wyższe wykształcenie, co stawia przed polskimi uczelniami wyższymi wyzwanie zapewnienia transparentności i dostępności informacji dotyczących oferowanych programów studiów, warunków rekrutacji, oraz innych istotnych aspektów edukacyjnych.

Niniejszy raport ma na celu przeprowadzenie wnikliwej oceny stanu zapewniania informacji o studiach przez polskie uczelnie wyższe. Celem raportu jest zrozumienie obecnej sytuacji oraz zidentyfikowanie obszarów, w których można dokonać ulepszeń. Poprzez analizę dostępnych danych, konsultacje z przedstawicielami uczelni i studentami, a także międzynarodową perspektywę, raport ten ma na celu dostarczyć kompleksową diagnozę oraz wypracować rekomendacje dla uczelni i instytucji edukacyjnych.

Mieliśmy przyjemność zgłębiać obszar zapewniania informacji o studiach w polskim szkolnictwie wyższym. Wyrażamy nadzieję, że raport ten będzie cennym źródłem informacji dla wszystkich zainteresowanych - zarówno uczelni, które dążą do doskonalenia swojej komunikacji z przyszłymi studentami, jak i samych studentów, którzy poszukują najlepszych możliwości edukacyjnych. Wartość edukacji wyższej wynika nie tylko z jej jakości, ale również z dostępu do klarownych i pełnych informacji, które umożliwiają podejmowanie świadomych decyzji na drodze do osiągnięcia własnych celów edukacyjnych i zawodowych.

Zapraszamy do zgłębienia wyników i rekomendacji zawartych w niniejszym raporcie, które mają na celu wspieranie rozwoju edukacyjnego w Polsce oraz zapewnienia, że każdy przyszły student ma dostęp do niezbędnych informacji do podjęcia właściwej decyzji na swojej edukacyjnej ścieżce.

Udanej lektury!

Fundacja na rzecz Nauki i Zdrowia „**Manuskrypt**”,
Kraków, 2023 r.

Spis Treści

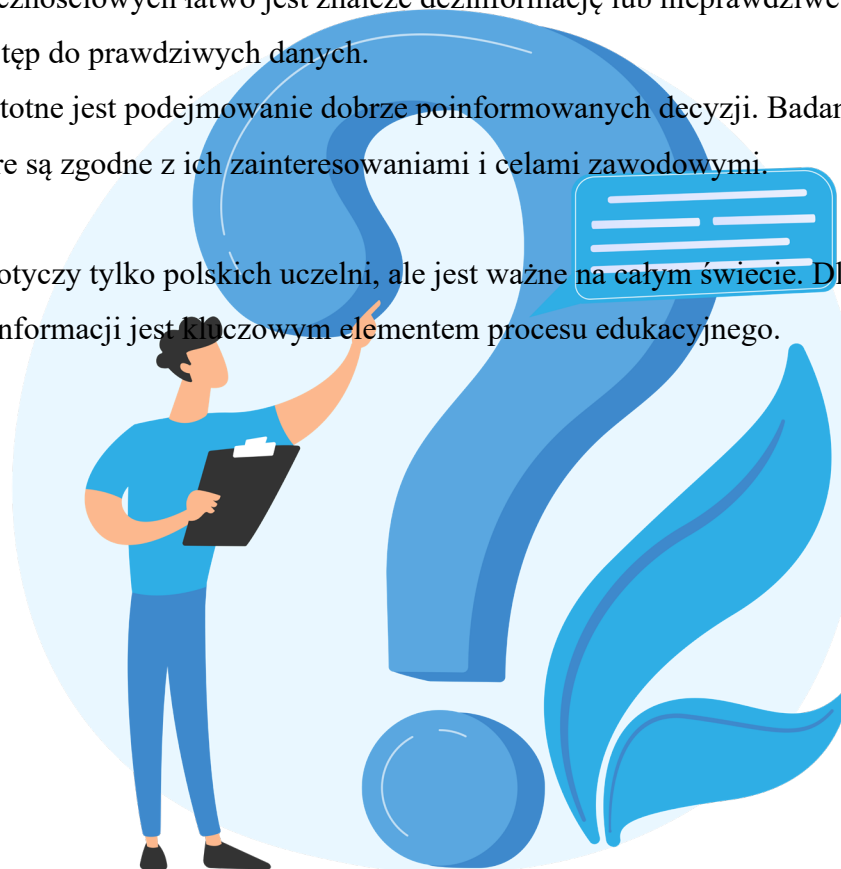
PRZEDMOWA	2
DLACZEGO RAPORT?	3
GRUPA BADAWCZA	8
OPIS BADANIA	10
UCZELNIE PUBLICZNE	
UCZELNIE NIEPUBLICZNE	
OGÓLNE WYNIKI	
NAJCZĘŚCIEJ WYSTĘPUJĄCE BŁĘDY NA STRONACH INTERNETOWYCH UCZELNI	13
SAMODZIELNA WERYFIKACJA JAKOŚCI INFORMACJI	15
ELEMENTY, KTÓRE NIE POWINNY ZNALEŻĆ SIĘ W DEKLARACJACH DOSTĘPNOŚCI	19
REKOMENDACJE DLA UCZELNI	22
WNIOSKI Z BADANIA	23

Dlaczego raport?

Badanie jakości informacji o studiach zamieszczanych przez polskie uczelnie jest istotne z wielu powodów:

- Ułatwienie wyboru studiów: Dla przyszłych studentów, którzy planują rozpoczęcie studiów, jakość informacji jest kluczowa. Dobrej jakości informacje pomagają im zrozumieć, jakie programy studiów są dostępne, jakie są wymagania rekrutacyjne i jakie korzyści przyniesie im dany kierunek.
- Równość szans: Dostępność dokładnych i rzetelnych informacji o studiach zapewnia równość szans w zakresie dostępu do edukacji. Każdy, niezależnie od swojego pochodzenia czy sytuacji społeczno-ekonomicznej, ma prawo do dostępu do wiarygodnych informacji o ofertach edukacyjnych.
- Jakość kształcenia: Uczelnie są zobowiązane do zapewnienia wysokiej jakości edukacji. Badanie jakości informacji o studiach może pomóc w ocenie, czy uczelnie spełniają te wymagania. Poprawa dostępności rzetelnych informacji może również zachęcać uczelnie do podnoszenia standardów kształcenia.
- Unikanie dezinformacji: W dobie internetu i mediów społecznościowych łatwo jest znaleźć dezinformację lub nieprawdziwe informacje o studiach. Badanie jakości informacji pomaga zwalczać dezinformację i zapewniać dostęp do prawdziwych danych.
- Pomoc w podejmowaniu decyzji: Przy wyborze studiów istotne jest podejmowanie dobrze poinformowanych decyzji. Badanie jakości informacji pomaga studentom w podejmowaniu świadomych wyborów edukacyjnych, które są zgodne z ich zainteresowaniami i celami zawodowymi.

Warto dodać, że badanie jakości informacji o studiach nie dotyczy tylko polskich uczelni, ale jest ważne na całym świecie. Dla studentów i ich rodziców oraz dla samych uczelni, dostarczanie rzetelnych i kompleksowych informacji jest kluczowym elementem procesu edukacyjnego.

Raport ten nie napawał pozytywnymi odczuciami

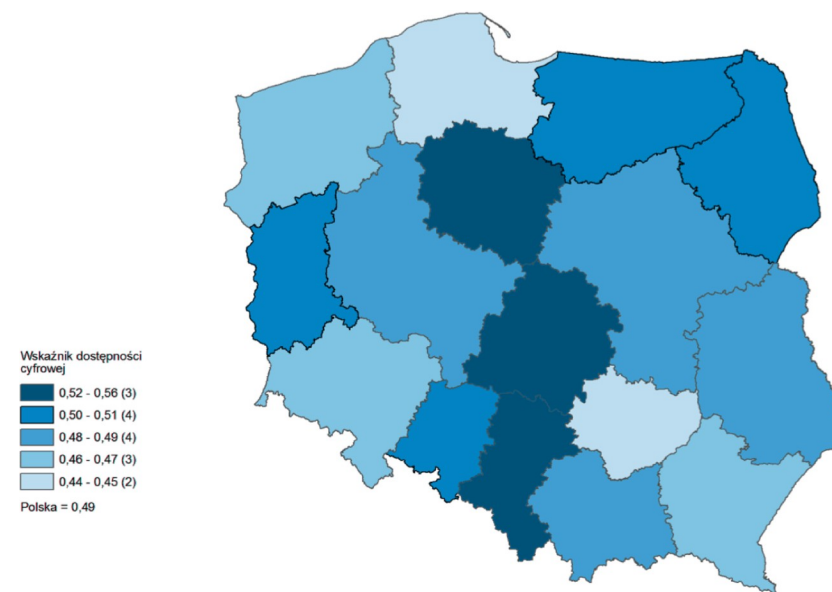
– ogólny wniosek jest taki, że większość podmiotów publicznych nadal nie była w dużej mierze dostosowana do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (s. 27 Raportu MFiPR). Wskaźnik dostępności ogółem dla całego kraju wyniósł 0,41, co oznacza, że średnia odpowiedzi TAK na pytania ze wszystkich obszarów zapewniania dostępności wyniosła ok. 41%. W ramach tego raportu oczywiście także badany był stopień zapewnienia dostępności cyfrowej. Tutaj ogólnie podmioty publiczne zadeklarowały wyższy stopień spełnienia od ogólnej średniej krajowej – na poziomie 0,49 – najwyższy ze wszystkich.

Trzeba jednak podkreślić duże zróżnicowanie na poziomie regionów.

Jak widać obok na mapie, wskaźnik ten wyniósł od 0,44 w województwie świętokrzyskim aż do 0,56 w województwie łódzkim.

W ramach dostępności cyfrowej podmioty publiczne określały poziom dostępności między innymi w następujących aspektach:

1. Które z podmiotów prowadzą w ogóle strony internetowe – wynik 80% średnio w skali kraju.
2. Czy posiadają deklarację dostępności- z których to wyników wyszły szokujące wnioski, iż aż 25,56% podmiotów publicznych w ogóle nie posiadało deklaracji dostępności dla żadnej z prowadzonych stron www.
3. To jak same postrzegają swój stopień zgodności z wymogami ustawy o dostępności cyfrowej. Tylko 17,12% podmiotów uznało, że ich strony www oraz aplikacje mobilne są w pełni zgodne z ustawą. Znacznie więcej, bo 68,64% określiło je jako częściowo zgodne, a 14,24% za niezgodne.

Źródło: Raport MFiPR s. 30

Raport MFIPR zawiera dane szczegółowe dla polskich uczelni wyższych. Ich wyniki nie napawają także optymizmem – wynika z nich, iż wyłącznie 133 uczelnie, spośród 349 ówczesnie polskich uczelni przesłało raport, co stanowi wyłącznie 38% zwrotności.

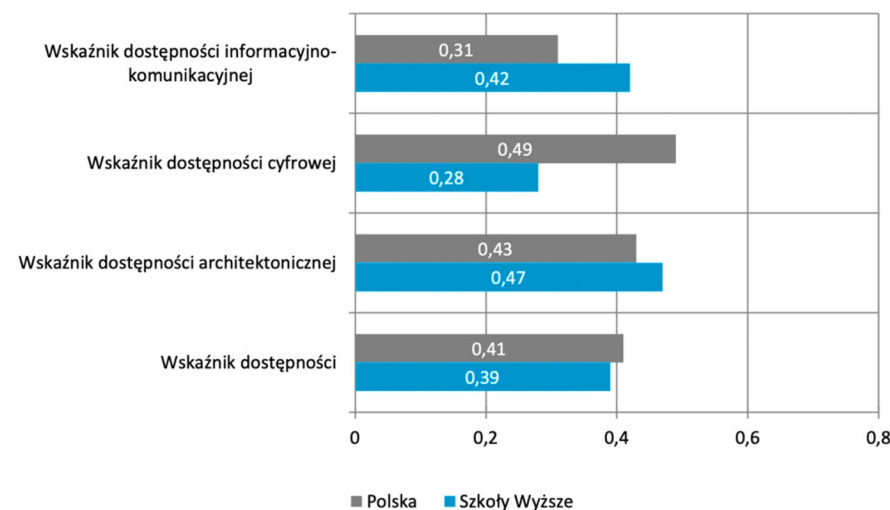
Na tle wszystkich krajów zanotowały one niższy poziom dostępności cyfrowej od reszty podmiotów, a ogólna średnia dostępności to 0,39, niższy o 0,02 od średniej krajowej.

Wynik 0,28% spośród dostępności jest szokująco niski. Dziwi tym bardziej, iż we współczesnym świecie, szczególnie po wybuchu pandemii COVID-19 działalność polskich uczelni w znacznym stopniu uległa cyfryzacji.

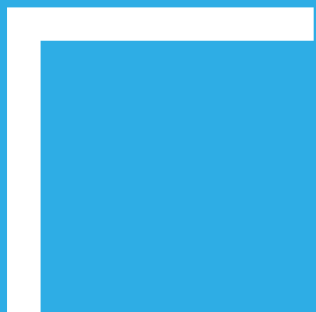
Z danych GUS wynika, że w roku akademickim 2021/2022 w polskich uczelniach kształciło się 19,9 tys. osób z niepełnosprawnością, co stanowiło 1,7% ogółu studentów, a ukończyło je 5,4 tys. osób (1,8% spośród ogółu absolwentów). Wśród doktorantów, a więc osób chcących związać się na dłużej z systemem szkolnictwa wyższego ten odsetek wynosił aż 4,1%.

Już w tym aspekcie widać trend dołujący – wyższy procent studentów z niepełnosprawnością ukończyło studia niż obecnie je kontynuuje. Z danych archiwalnych wypada jeszcze smutniejszy obraz. W roku akademickim 2015/2016 studentów z niepełnosprawnościami było ponad 26,3 tys., rok później 25 tys., a w roku 2018/2019 ich liczba oscylowała w granicach 22 tys.

W przeciągu 6 lat akademickich liczba studentów z niepełnosprawnością spadła o 6,4 tysiąca co wyraźnie wskazuje niepokojący trend, iż szkolnictwo wyższe traci studentów z niepełnosprawnością.

Źródło: Raport MFIPR s. 103

Z uwagi na powyższe niepokojące wnioski, iż liczba studentów z niepełnosprawnością spada, uczelnie deklarują bardzo niski stopień zapewnienia dostępności cyfrowej a jednocześnie wzrasta stopień cyfryzacji uczelni wyższych zdecydowaliśmy się na stworzenie raportu o stanie zapewniania dostępności cyfrowej przez uczelnie wyższe według stanu bieżącego na sierpień 2023 roku.

Nasz raport ma na celu przyczynić się do poprawy stanu zapewniania tego rodzaju dostępności przez Uczelnie i ułatwienie dostępu do informacji o studiach dla osób studiujących z różnymi rodzajami niepełnosprawnościami

Grupa badawcza

Zrezygnowaliśmy z podziału regionalnego na województwa, za bardziej reprezentatywne uznając za podział na poszczególne typy Uczelni, dokonując następujących podziałów. Najbardziej podstawowy podział:

1. Uczelnie publiczne
2. Uczelnie niepubliczne

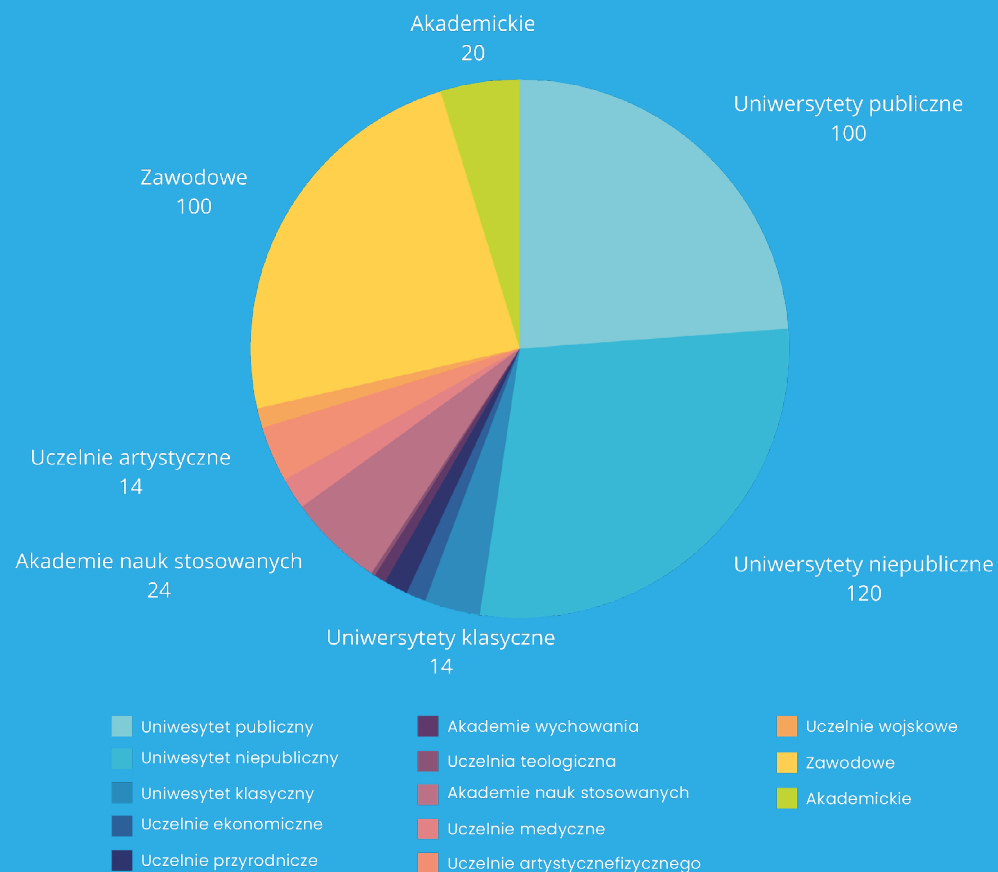
Spośród Uczelni wyłoniono reprezentatywne grupy dla każdego z typów uczelni:

1. Uniwersytety klasyczne
2. Uczelnie medyczne
3. Uczelnie ekonomiczne
4. Uczelnie rolnicze i przyrodnicze
5. Uczelnie pedagogiczne
6. Uczelnie artystyczne
7. Akademie Wychowania Fizycznego
8. Uczelnie morskie
9. Uczelnie wojskowe
10. Akademie Nauk Stosowanych

Spośród Uczelni niepublicznych dokonano rozróżnienia na 2 typy wyłącznie:

1. Uczelnie akademickie
2. Uczelnie zawodowe

Łącznie do badania wybrano 100 uczelni publicznych i 120 uczelni niepublicznych:

Metodyka badań

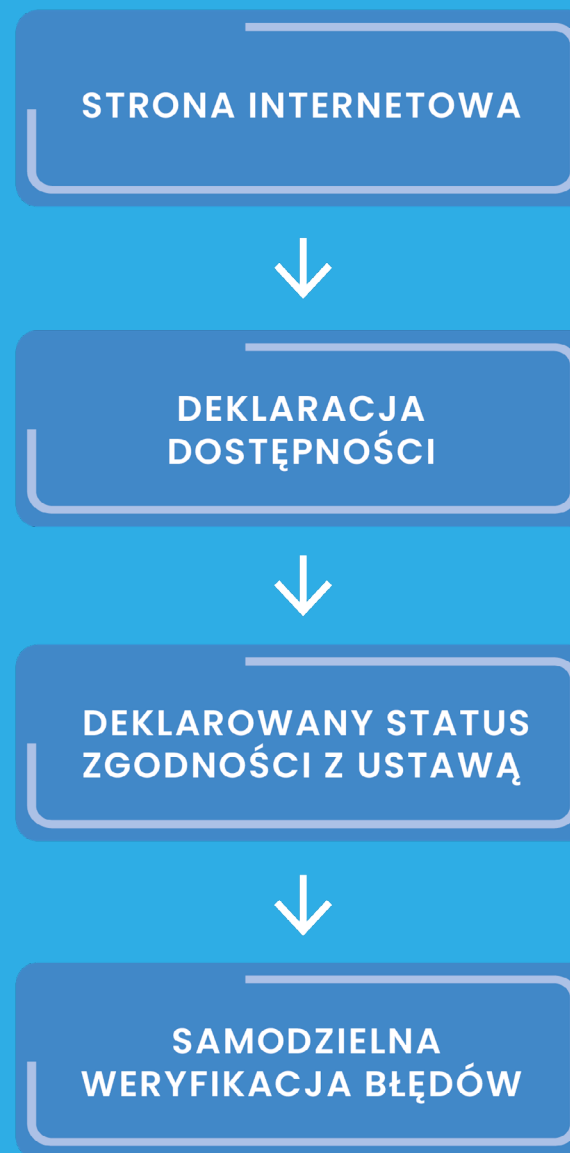
Utrzymano metodykę badania z rządowego raportu
- w dalszym ciągu sprawdzać będziemy to:

1. Czy Uczelnie posiadają stronę internetową
2. Czy Uczelnie posiadają deklarację dostępności, ale, dla swojej głównej strony
3. Jaki deklarowany stopień zgodności z ustawą deklarują Uczelnie

Ponadto jako novum względem Raportu MFIPR będziemy samodzielnie badać wybrane strony internetowe:

1. Będziemy weryfikować deklarowane błędy w deklaracji dostępności czy faktycznie występują
2. Ponadto samodzielnie, z wykorzystaniem walidatorów kodu i programów do badania dostępności cyfrowej zbadamy rzeczywisty stopień spełnienia głównej strony internetowej Uczelni z Ustawą
3. W efekcie doprowadzimy do wskazania jakie rzeczywiste błędy na stronach Uczelni się pojawiają.

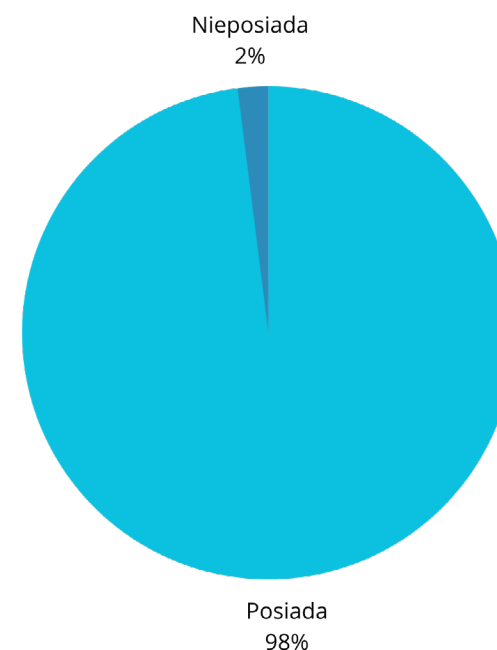
Co istotne, w naszym badaniu nie będziemy wyróżniać lub wskazywać Uczelni z najlepszymi lub najgorszymi wynikami - naszym celem jest wskazanie trendów, najczęstszych błędów, żeby wzmocnić społeczną świadomość na temat dostępności cyfrowej i aby Uczelnie samodzielnie dokonały audytu dostępności swoich stron internetowych i wprowadziły wymagane poprawki.

Uczelnie publiczne

Spośród wybranych do badania Uczelni publicznych wszystkie posiadają stronę internetową, odsetek ten wynosi 100%, co znacząco wykracza ponad średnią ogółu podmiotów publicznych.

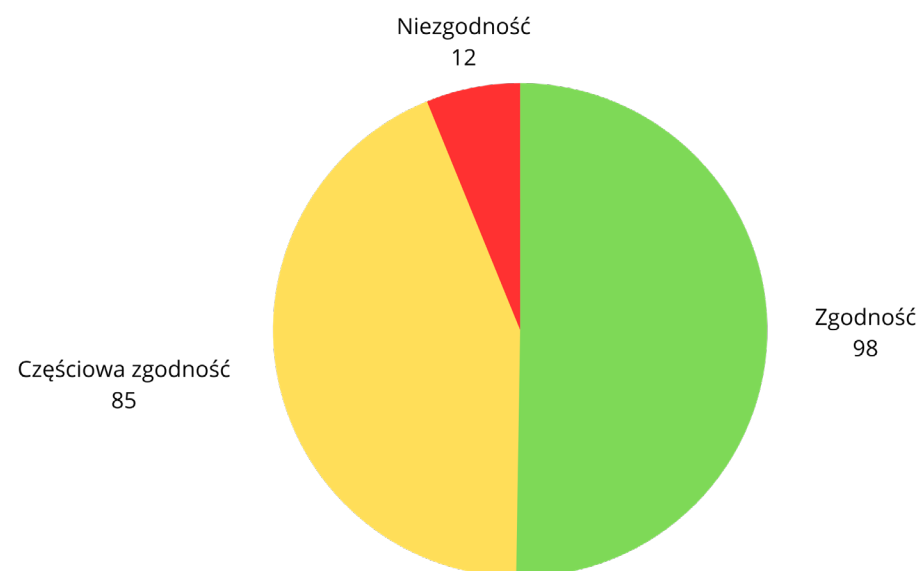
Ponadto, tylko 2 uczelnie publiczne nie posiadają na swojej stronie internetowej deklaracji dostępności, co sprawia, że aż 98% z nich ją posiada.

Ponadto, względem deklarowanego statusu zgodności z ustawą, potwierdza się trend z badania rządowego i zdecydowana większość Uczelni wskazuje swoją stronę jako częściowo zgodną z Ustawą.

Liczbowo prezentuje się to następująco:

Spośród 98 deklaracji dostępności 85 z nich deklaruje częściową zgodność z ustawą, 12 pełną zgodność, a tylko 1 deklaruje niezgodność.

Uczelnie niepubliczne

Spośród wybranych do badania Uczelni niepublicznych 2 spośród nich nie posiada strony internetowej, więc odsetek ten wynosi 97,60%.

Jednakże wyłącznie 4 spośród wybranych do badania Uczelni niepublicznych posiada na swojej stronie deklarację dostępności, co stanowi 4,80% ogółu.

Spośród niepublicznych uczelni zawodowych żadna z nich nie zamieściła deklaracji dostępności, zrobiły to wyłącznie 4 uczelnie akademickie.

Wybrano ich do badania 20, co stanowi, iż 20% niepublicznych uczelni akademickich posiada deklarację dostępności.

Jedna z zamieszczonych deklaracji zawiera informację iż strona j est zgodna z ustawą, a 3 pozostałe są częściowo zgodne z ustawą.

Uczelnie niepubliczne

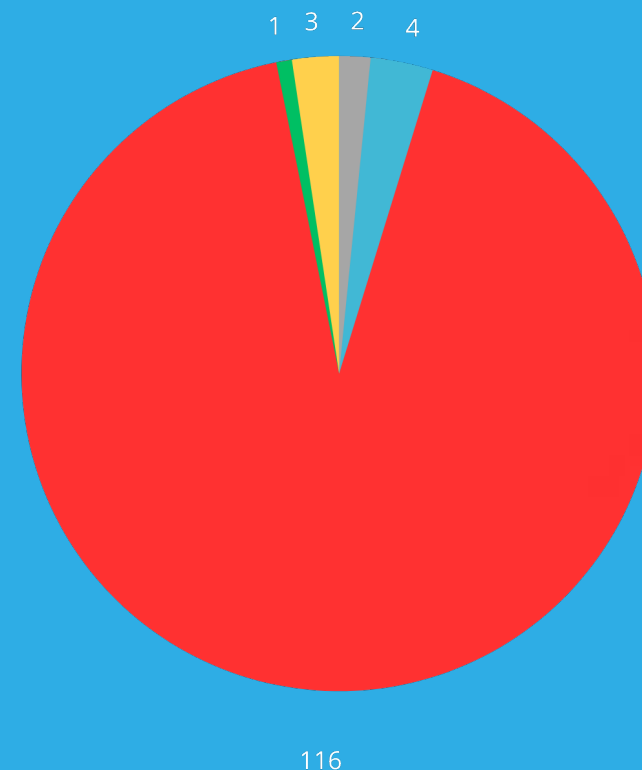

Ogólne wyniki

Podsumowując, spośród 220 badanych Uczelni, tylko 2 z nich nie posiadają strony internetowej. Jest to stosunkowo dobry wynik, wykraczający ponad krajową średnią dla podmiotów publicznych.

Bez podziału na uczelnie publiczne i niepubliczne tylko 102 spośród 218 stron internetowych Uczelni posiada deklarację dostępności, co stanowi 46,79% ogółu.. Spośród tych 102 Uczelni 13 deklaruje pełną zgodność z ustawą, 88 częściową zgodność, a 1 niezgodność z ustawą.

Uczelnie publiczne

Najczęściej występujące błędy wskazane w deklaracjach dostępności

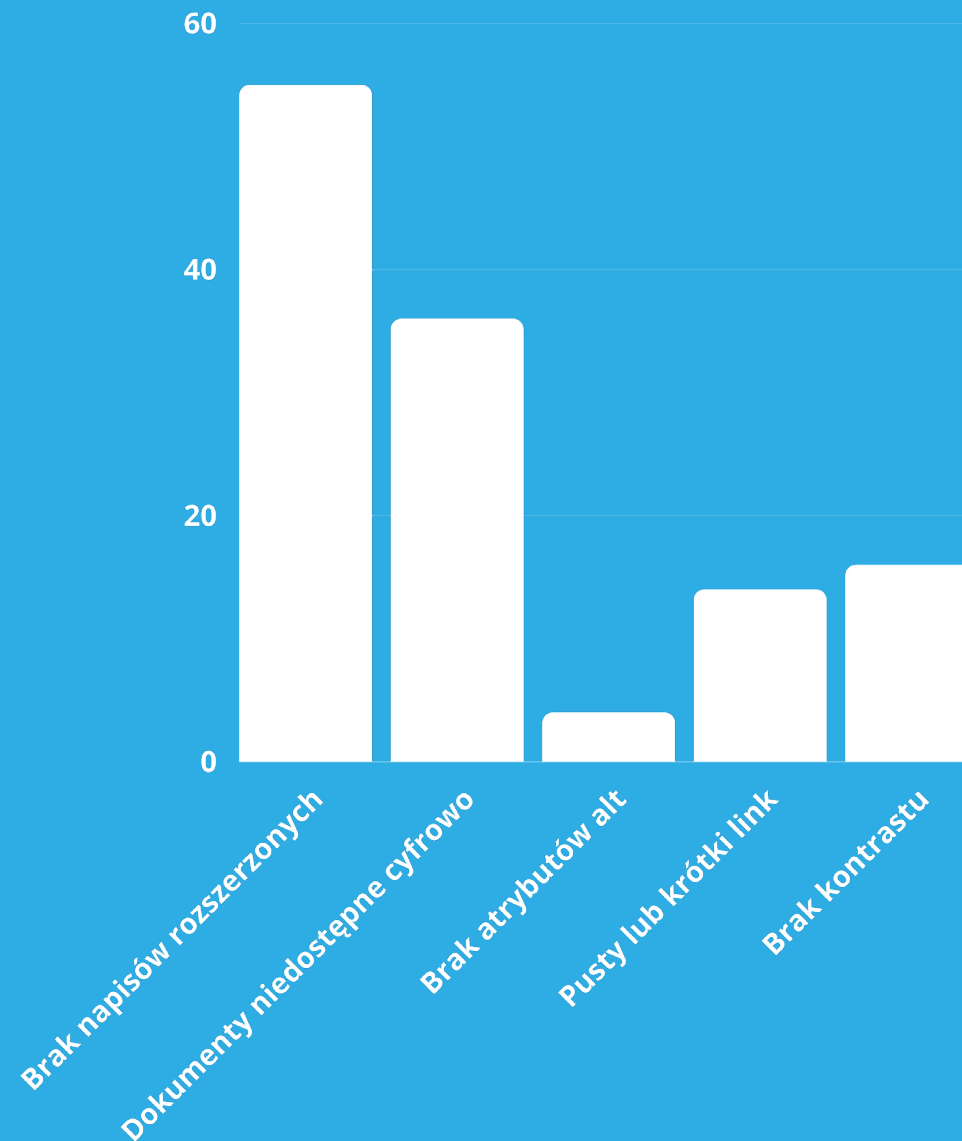
Zdiagnozowano 124 różnych błędów dostępności deklarowanych przez uczelnie w swoich deklaracjach dostępności. Najczęściej powielającymi się błędami odnośnie materiałów zamieszczanych na stronie internetowej są:

1. Brak napisów rozszerzonych do przynajmniej części filmów - 55 przypadków
2. Elementy graficzne bez atrybutu alt - 35 przypadków
3. Dokumenty niedostępne cyfrowo, najczęściej w formie skanu - 36 przypadków

Odnośnie błędów w kodzie lub strukturze strony najczęściej powielają się:

1. Brak atrybutu landmark dla treści głównej - 4 przypadki
2. Ukryte położenie fokusa - 9 przypadków
3. Niespełnienie minimum kontrastu przez elementy graficzne- 16 przypadków
4. Problemy z walidacją HTML- 8 przypadków
5. Brak możliwości wszystkiego za pomocą samej klawiatury- 5 przypadków
6. Puste, lub krótkie linki - 14 przypadków
7. Brak konsekwencji w strukturze nagłówków
8. Niemożliwa zmiana czcionki - 4 przypadki
9. Brak poprawnie zadeklarowanego języka strony w przypadku różnych wersji językowych - 5 przypadków

Pozostałe błędy pojawiały się jednostkowo.

Samodzielna weryfikacja stron internetowych uczelni

Podjęto następującą kolejność weryfikacji stron internetowych:

1. Strony zgodne z ustawą
2. Strony częściowo zgodne z ustawą
3. Strony niezgodne z ustawą
4. Strony bez zamieszczonej deklaracji dostępności

Wykorzystano programy walidujące kody i stworzone do audytów dostępności. Wnioski z tych badań są następujące:

Podczas wykorzystania programu Tingtun Checker badającego procentowo automatycznie zgodność strony z wymogami WCAG 2.1. średnia ocen spośród 218 stron wyniosła bardzo wysoki wynik 95,79%. Minimalny osiągnięty wynik to 65,59%, a najwyższy 100%.

Potwierdzono obecność wszystkich 124 deklarowanych rodzajów błędów przez Uczelnie w deklaracjach dostępności.

Zauważono tendencję do niedbałego sporządzania audytów dostępności, w efekcie których określano stronę jako częściowo zgodną z ustawą bez przeprowadzenia badania kodu strony, w efekcie wpisywano jako wyłączne błędy na stronie: Niedostępność niektórych dokumentów oraz brak napisów rozszerzonych (28 deklaracji). W każdej z tych 28 stron internetowych znaleziono inne błędy.

Główne wnioski:

**NIEDBAŁE SPORZĄDZANIE DEKLARACJI
DOSTĘPNOŚCI**

ZANIŻANIE LICZBY BŁĘDÓW

Strony zgodne z ustawą

Spośród 13 uczelni deklarujących pełną zgodność z ustawą średnia wyników z programu Tingtun Checker faktycznie jest wyższa niż ogólna- wynosi 96,33%. Jednakże tylko 1 spośród nich faktycznie nie posiada żadnych błędów. W pozostałych 12 stronach za każdym razem powielał się błąd o braku wystarczającej liczby tekstów alternatywnych, a 4 spośród nich nie posiadały także napisów rozszerzonych. Pozostałe błędy nie powielały się.

Co istotne, jedna spośród tych Uczelni posiadała bardzo wysoki współczynnik błędów: w deklaracji zignorowano 10 istotnych błędów odnośnie statusu zgodności z ustawą, a procentowo osiągnęła wynik 90,66% zgodności.

W tym przypadku potwierdził się ogólny wniosek, iż Uczelnie przeprowadzają audyty dostępności w sposób niedbały, zaniżający liczbę błędów.

Strony zgodne z ustawą

Spośród 88 stron deklarujących swoją stronę jako częściowo zgodną z ustawą potwierdziły się wszystkie błędy wskazane przez nich w deklaracji dostępności. Ponadto, w 76 przypadkach znaleziono błędy wykraczające poza tą deklarację dostępności.

W tej grupie znalazły się 2 uczelnie posiadające radykalnie niski stopień zgodności z ustawą, obie posiadające procentowy wynik 64,58% według Tingtun Checker i pominięte w jednym przypadku 14 a w drugim 11 błędów. Obie te Uczelnie powinny zaznaczyć w swojej deklaracji iż ich strony są niezgodne z ustawą.

Nie można jednak nie wspomnieć o 12 Uczelniach, które w sposób modelowo przeprowadziły audyt dostępności i w sposób wyczerpujący określiły swoje błędy w deklaracji.

W pozostałych przypadkach, jednakże potwierdziły się ogólne wnioski- o zaniżaniu ilości błędów w deklaracji dostępności oraz niedbałym sporządzaniu audytów.

Strony zgodne z ustawą

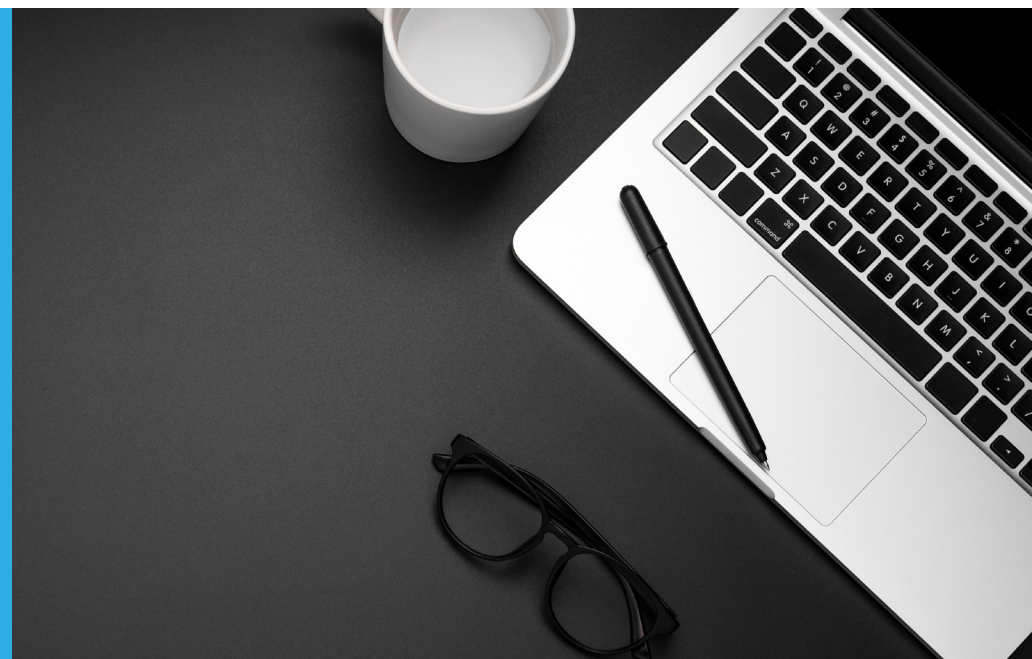
Jedna Uczelnia która określiła swoją stronę jako niezgodną z ustawą postąpiła jednakże wzorcowo w stosunku do tego obowiązku ustawowego. Przedstawiła aż 29 różnych treści niedostępnych w swojej deklaracji zapewniając alternatywny dostęp do każdego z tych elementów. W toku badania jej strony nie stwierdzono żadnych innych treści niedostępnych.

Strony bez zamieszczonej deklaracji

Strony bez zamieszczonej deklaracji dostępności mają średni stopień spełnienia wymogów WCAG 2.1. na poziomie 91.33% co zaniża średnią. Błędy u nich widoczne powielają się względem pozostałych stron. Zdiagnozowano:

1. 58 przypadków braku tekstu alternatywnego
2. 43 przypadki braku napisów rozszerzonych
3. 42 przypadki niedostępnych cyfrowo dokumentów
- najczęściej zamieszczanych w formie skanów dokumentów
4. 26 przypadków błędów w kontraście elementów graficznych
5. 14 przypadków niemożliwości zmiany rozmiaru czcionki
6. 10 przypadków pustych linków
7. 8 stron uczelni nie było przystosowane do wyświetlania na urządzeniach mobilnych

Pozostałe błędy pojawiały się jednostkowo.

Podsumowanie

Podsumowując te wyniki, rysuje się jasny kształt stanu zapewniania dostępności cyfrowej polskich uczelni:

1. Uczelnie w zdecydowanej większości nie przeprowadzają rzetelnych audytów dostępności
2. Uczelnie zaniżają liczbę treści niedostępnych na swojej stronie internetowej równocześnie zawyżając swój deklarowany stopień zgodności z ustawą
3. Uczelnie mają problem z zamieszczaniem materiałów dydaktycznych- nagrania wykładów lub spotkań zamieszczone na stronach internetowych są niezgodne z ustawą- w żadnym przypadku nie sporządzono do nich napisów rozszerzonych, prezentacje jak i pliki do pobrania również są niedostosowane do wymogów WCAG 2.1.

Elementy, które nie powinny znaleźć się w deklaracji dostępności

Struktura deklaracji dostępności jest wzorem określonym ogólnie zarówno przez przepisy unijne jak i krajową UDC. W jej ramach niemożliwe są odstępstwa od ogólnie przyjętych reguł. Co prawda, w żadnej z badanych stron Uczelni nie zdiagnozowano wyraźnych odstępstw od przyjętych reguł, jednakże wyraźnie widoczne są tendencje do popełniania błędów przez Uczelnie w zakresie wykazywania niedostępnych elementów i treści w zakładce stan dostępności cyfrowej.

Przykłady

Jedna z Uczelni po zadeklarowaniu, iż jest zgodna z UDC, wskazuje, że posiada jeden niedostępny element, a ponadto wskazuje wyłączenia.

Status pod względem zgodności z ustawą

Strona internetowa jest zgodna z ustawą o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych z dnia 4 kwietnia 2019 roku. Deklarację sporządzono na podstawie samooceny przeprowadzonej przez Sp. z o. o. i wydanego oświadczenia z dnia 2022-05-13. Na stronie można używać standardowych skrótów klawiszowych

Treści niedostępne

Część opublikowanych dokumentów urzędowych czy wzorów innych dokumentów posiada formę umożliwiającą odczyt maszynowy czytnikiem z komórki. Pozostałe są sukcesywnie uzupełniane.

Wyłączenia

Dokumenty opublikowane na stronie głównej i stronach wydziałowych przed 23.09.2018 r. zostały wyłączone z obowiązku zapewniania dostępności; multimedia opublikowane na stronie głównej i stronach wydziałowych przed 23.09.2020 r. zostały wyłączone z obowiązku zapewniania dostępności.

Jest to błędna deklaracja z 3 powodów:

1. Po pierwsze, zadeklarowanie statusu zgodnego z ustawą wyklucza posiadanie chociaż jednego błędu z zakresu dostępności cyfrowej, nie wliczając wyłączeń ustawowych.

2. Po drugie, Uczelnia wskazuje część wyłączeń ustawowych odrębnie poza wskazaniem treści niedostępnych - należy pamiętać, iż coś co jest wyłączone z obowiązku zapewniania dostępności przez UDC nie staje się równocześnie treścią dostępną cyfrowo. Uczelnia powinna te błędy wskazać w treściach niedostępnych cyfrowo a ponadto określić, iż jest to treść wyłączona ustawowo z obowiązku zapewniania dostępności. Deklaracja dostępności służy przede wszystkim celom informacyjnym dla osób z niepełnosprawnościami, żeby wiedzieli czego mogą się na stronie spodziewać.

3. Po trzecie, Uczelnia wskazuje, iż jej deklarację sporządzono na podstawie samooceny przeprowadzonej przez firmę zewnętrzną. Jest to błędne, gdyż samoocenę przeprowadza sam podmiot publiczny własnymi siłami. Audyt wykonany przez zewnętrzną firmę nie jest samooceną.

5 Uczelni wskazało w niedostępnych treściach, iż zostały one wytworzone w taki sposób z uwagi na „rozproszony system zarządzania treścią”, lub „pochodzą z różnych źródeł; są bardzo obszerne, a ich wytworzenie odbywało się w kilku komórkach organizacyjnych, co uniemożliwiało wpływ na ich docelową treść oraz kształt”.

Należy jednoznacznie zaznaczyć iż jedynym ustawowym uzasadnieniem dla niezapewniania elementów strony w sposób dostępny cyfrowo jeżeli wiązałoby to się z poniesieniem nadmiernych kosztów dla podmiotu publicznego. Problemy związane ze strukturą organizacyjną Uczelni i odpowiedzialności poszczególnych działów nie są uzasadnieniem poniesienia nadmiernych kosztów, które jest stricte związane z potencjalnym naruszeniem budżetu danego podmiotu.

Jedna Uczelnia w deklaracji dostępności, po stwierdzeniu, że ich strona jest częściowo zgodna z ustawą, w zakładce o treściach niedostępnych wskazała, że „Strona jest w trakcie budowy. Po zakończeniu prac zostanie poddana audytowi dostępności, na podstawie którego będzie można określić stopień dostępności.”

Jest to również podejście nieakceptowalne- deklarację dostępności należy zamieszczać dopiero po audycie dostępności. W tym miejscu deklaracji dostępności należy zamieszczać wyłącznie elementy i/lub treści niedostępne cyfrowo, a nie informować o stworzeniu takiego audytu w przyszłości. Nie wiadomo przez to, w jaki sposób Uczelnia doszła do wniosku, iż strona jest częściowo zgodna z ustawą:

**NAJPIERW WYKONAJ
AUDYT DOSTĘPNOŚCI**

**PAMIĘTAJ O URZĘDOWYM
WZORZE DEKLARACJI**

**NIE POWOŁUJ SIĘ NA
NIŻ NADMIERNE KOSZTY**

Zalecenia dla uczelni

W toku badania natrafiono na wiele kwestii, które Uczelnie powinny poprawić aby zapewnić dostępność cyfrową swoich stron internetowych.

Przede wszystkim, nie można zapomnieć o 2 uczelniach nieposiadających swoich stron internetowych. Zalecamy im stworzenie tychże stron - paradoksalnie te Uczelnie mogą w łatwiejszy sposób zapewnić dostępność cyfrową, gdyż nie muszą zmieniać starych stron, lecz mogą stworzyć od zera gotowy produkt dostępny dla każdego.

Ponadto, silnie zaleca się wszystkim uczelniom niezamieszczających deklaracji dostępności wykonanie rzetelnych audytów dostępności i zamieszczenie ich. Niezamieszczenie ich wiąże się nie tylko z karą finansową, ale przede wszystkim może odstraszać potencjalnych studentów z niepełnosprawnościami.

Przede wszystkim jednakże, zalecamy wszystkim Uczelniom dokonanie rzetelnych audytów dostępności. Każdy podmiot publiczny ma obowiązek robić to corocznie, do 30 marca danego roku. Ten obowiązek ustawy można wykorzystać do zebrania pełnego stanu wiedzy o stanie dostępności cyfrowej swoich stron internetowych i wprowadzenia niezbędnych poprawek.

Uczelnie powinny przestać zawyżać deklarowany poziom dostępności cyfrowej swoich stron internetowych- stwierdzenie, iż strona jest niezgodna z ustawą nie wiąże się z żadnymi negatywnymi reperkusjami- dopiero wiążą się one z niezmienniem niczego w swoich stronach przez kilka lat pod rząd.

Uczelnie powinny zweryfikować dostępność cyfrową przede wszystkim dwóch kategorii informacji- dokumentów zamieszczanych na BIP Uczelni oraz materiałów dydaktycznych. Jednostkowe przypadki tychże dokumentów zamieszczanych były zgodne z Ustawą.

Zalecenia

STWORZENIE BRAKUJĄCYCH STRON INTERNETOWYCH

**ZAMIESZCZANIE DEKLARACJI DOSTĘPNOŚCI
RZETELNE AUDYTY DOSTĘPNOŚCI**

**ZAPRZESTANIE ZAWYŻANIA
DEKLAROWANEGO STOPNIA
ZGODNOŚCI Z USTAWĄ**

**WERYFIKACJA DOSTĘPNOŚCI
CYFROWEJ DOKUMENTÓW**

Wnioski z badania

Raport prezentuje wyniki szczegółowej analizy dotyczącej dostępności cyfrowej polskich uczelni. Podstawowym wnioskiem wynikającym z Naszego badania jest to, że ciągle jest wiele do poprawy i przede wszystkim Uczelnie nie mają wymaganych narzędzi do zapewnienia dostępności cyfrowej. Mamy nadzieję, że nasz raport przyczyni się do poprawy dostępności cyfrowej na Naszych Uczelniach i zwiększenia świadomości społecznej na ten temat. Nasze badanie miało na celu ocenę stopnia dostępności treści edukacyjnych i narzędzi cyfrowych dla osób z różnymi rodzajami ograniczeń, takimi jak deficyty wzroku, słuchu, czy trudności w poruszaniu się.

Raport wyraźnie pokazuje, że polskie uczelnie muszą podjąć pilne kroki w kierunku poprawy dostępności cyfrowej. Wprowadzenie odpowiednich standardów, szkolenie personelu oraz inwestycje w technologie wspierające stanowią kluczowe elementy tego procesu. Tylko w ten sposób można zapewnić równe szanse edukacyjne dla wszystkich studentów, niezależnie od ich indywidualnych potrzeb i ograniczeń.

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Zrealizowano w ramach zadania publicznego współfinansowanego ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki otrzymanych w 2023 r. w ramach konkursu „Organizowanie i animowanie działań na rzecz środowiska akademickiego”